

καὶ τέλος οἱ Λάππωνες, οἱ πυγμαῖοι οὗτοι τῆς Εὐρώπης, εἶνε οἱ μικροτάτοι πάντων.

Ἡ κινεζικὴ κυβέρνησις ἔλαβε, φαίνεται, σταθερὰν ἀπόφασιν να συνδέσῃ τὰς ἀπέριους ἐκτάσεις τοῦ Οὐρανίου Κράτους διὰ σιδηροδρομικῶν τροχιῶν, ὡς δὲ πληροφορούμεθα, κατέθηκεν ἤδη παρὰ τινι ἄγγλῳ ἐργολάβῳ μεγάλα ποσὰ πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκαίων μηχανῶν καὶ ἐργαλείων, μισθώσας δὲ στεῖλῃ εἰς Κίναν οὐκ ὀλίγους μηχανικούς καὶ ἠσκημένους ἐργάτας. Πρὸς τοῦτοις μεγάλοι καταβάλλονται προσπάθειαι, ὅπως καὶ ὁ κινεζικὸς κληρὸς υἰοθετήσῃ τὰς προθέσεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν. Διότι ἐν Κίνα δὲν ὑπάρχουσι ὠριμὰ νεκροταφεῖα, οἱ δὲ νεκροὶ θάπτονται ὅπουδήποτε θεωρηθῇ ἀρεστὸν εἰς τοὺς συγγενεῖς, εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἢ ἔμπροσθεν τῶν οἰκίδων. Τὸ μέρος δὲ τοῦτο θεωρεῖται κατόπιν ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον. Ἐνεκα τοῦτου τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείων τῆς Κίνας ἐτοιμάζει ἤδη προκήρυξιν, καθ' ἣν οἱ τάφοι δέον ν' ἀπομακρυνθῶσι τῶν μερῶν ἐκείνων, δι' ὧν θὰ διέρχεται ὁ σιδηροδρόμος.

Εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Σινικῆς ἐπεδόθη ἐπίσης ἀναφορὰ ὑπὸ τοῦ πρώην ἀντιβασιλέως Τσῶ, συνιστῶσα τὴν στραῖσιν σιδηροδρομικῶν καθ' ὅλον τὸ κράτος καὶ τὴν ἴδρυσιν ἐκπαιδευτηρίων κατὰ εὐρωπαϊκὸν σύστημα πρὸς μόρφωσιν ἀνεπτυγμένων ἐργατῶν καὶ μηχανικῶν. Εὐτυχῶς παρήλθε δι' ἡμᾶς ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, καθ' ἣν ἡμεθεα ἠναγκασμένοι καὶ αὐτοὺς τοὺς Κινέζους νὰ ζηλεύωμεν διὰ τὰς ἐν τῇ πολιτισμῷ καὶ ταῖς πρακτικαῖς ἐπισημαῖς προόδους των!

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 ἡ γαλλικὴ δημοκρατία οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ ἐπιφέρῃ ἰσολοισμὸν ἐν τῇ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων της. Καθ' ἕκαστον ἔτος τὰ ἔσοδα ἐδεικνυον μέγα ἔλλειμμα, τὸ ὅποιον μέχρι τοῦ ἔτους 1883 ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν 1370 ἑκατομμυρ. φράγκων.

Ἄγροῖοι καὶ βάνουσι ἀμαξηλάται ὑπάρχουσι εἰς ὅλας τὰς χώρας, ὅπου ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς δὲν εὗρεν ἀκόμη τρόπον ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτοὺς διὰ μηχανῶν, ἀλλὰ τὸ παράσημον τῆς ἀγροικίας, ἂν ὑπάρξῃ ποτὲ τοιοῦτον, πρέπει, νομίζομεν, πρῶτος νὰ τὸ λάβῃ ὁ ὑπ' ἀριθμ. 901 ἀμαξηλάτης τῆς ἀρχαίας Ῥώμης. Ὁ πρῶην πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Καϊρόλης περιεπάτει πρὸ καιροῦ ἐν συνοδίᾳ δύο βουλευτῶν πρὸ τοῦ Πανδέου, ὅτε αἴφνης ἠσθάνθη κτύπημα ἐπὶ τῶν νώτων του. Ἡ ὑπ' ἀριθμ. 901 ἄμαξα τὸσον βραδίως καὶ ἀδεξίως εἶχε παρῆλθε πλησίον του, ὥστε διὰ τοῦ ῥυμοῦ της εἶχεν ὠθήσει ὀρμητικῶς τὸν γνωστὸν πολιτευτὴν. Οὗτος ἐπέκλησεν αὐστηρῶς τὸν ἀμαξηλάτην, ὅστις χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἐπήδησεν ἐκ τῆς

θέσεώς του καὶ διὰ τῆς μάστιγός του ἐπάταξε κατὰ κεφαλῆς τὸν Καϊρόλην. Ὅτι ἐτιμωρήθη αὐστηρῶς ὁ βάνουσι ἀμαξηλάτης οὐδεμίαν ὑπάρχει ἀμφιβολία.

Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ θνήσκοντος ἔχουσι ἐνίοτε τόσην ἀξίαν, ὅσην οὐδ' ὀλόκληρος ἡ βιογραφία του. Δι' αὐτῶν πολλάκις ἐκφράζει τὰ μυχαίτατα τῆς καρδίας του, καὶ ὅστις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βίου του ἐπιτυχῶς κατώρθωσε νὰ φέρῃ τὸ ἔνδυμα τῆς ὑποκρισίας, οὗτος κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου ἀφαιρεῖται τὸ προσωπεῖον . . . ὀφείλει νὰ ᾔνε φιλαλήθης, καὶ εἶνε τοιοῦτος χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ. Διὰ τοῦτο αἱ τοιαῦται ἐπιθανάτιοι ἐκφωνήσεις εἶνε πλήρεις ἐνοιίας, ἰδοὺ δ' ἐναυθὰ ἐξ αὐτῶν ὀλίγα τινὲς παρατιθέμεναι:

- Ἐτελείωσεν ἡ κωμῆδιά! ἀνέκραξεν ὁ Καῖσαρ Αὐγουστος.
- Εἰς χεῖράς Σου παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου, Κύριε! ὁ Γουρκούτος Τάσσο.
- Ὅλον μου τὸ βασίλειον δίδω διὰ νὰ ζήσω μόνον ὀλίγας στιγμὰς ἀκόμη! εἶπε ψυχοραγοῦσα ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ.
- Ἄρκει! ἀνεφώνησεν ὁ ἄγγλος φιλόσοφος Λόκιος.
- Αἱ χεῖρές μου εἶνε καθαραὶ αἵματος! Φρειδερίκος ὁ Ε'.
- Αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ θάνατος; Γεώργιος ὁ ΣΤ' τῆς Ἀγγλίας.
- Ἀφήσατέ με διὰ τελευταίαν φοράν θύομη ν' ἀκούσω μουσικὴν! εἶπεν ὁ Μόζαρτ.
- Ἐλυτρώθη! ὁ Κρομβέλλος.
- Ὅλα εἶνε καλὰ! ὁ Βάσιγκτων.
- Ἄς ἀποθάνω εἰς τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς! ὁ Μιραβώ.
- Ἐτι καλλίτερα, ἔτι ἡσυχώτερα! ὁ ποιητὴς Σίλλερ.
- Πλεῖον φῶς! ὁ Γκαίτε.
- Μία στήλη στρατοῦ! ὁ Ναπολέων.
- Ἰδοὺ ἡ στιγμή καθ' ἣν πρέπει τις νὰ κοιμηθῇ! ὁ Βύρων.
- Θλίψέ μου τὴν χεῖρα, φίλε· τώρα ἀποθνήσκω! ὁ Ἀλφιέρης.
- Αἰσθάνομαι ὅτι ἐπανερχομαι εἰς τὸν ἑαυτὸν μου! ὁ Βάλτερ Σκῶτ.
- Καλὰ! ὁ στρατηγὸς Βέλλικτων.

Ὁ συγγραφεὺς Börne ὀλίγον πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ ἠρωτήθη ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ του, τί γεῦσιν εἶχεν εἰς τὸ στόμα του, εἰς ὃ οὗτος ἀπήντησε: — Καμμίαν, ὅπως καὶ ἡ γερμανικὴ φιλολογία.

Νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου, ποτὲ δὲν ἐπεθυμοῦσα νὰ εὐρεθῶ ἐκεῖ ἑπάνω εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλο. Φαντάζεσαι τί θὰ πῆ νὰ περιμενῆς 140 ἡμέρας διὰ νὰ φέξῃ; — Τί εὐχαρίστησις ὅμως, τί θεῖα ἠδονὴ νὰ μπόρῃς ἐκεῖ νὰ πῆς ἐτὸν δανειστή σου: „Ἐλάτε, ἀγαπητέ μου, αὐριο πρῶτ' πρῶτ' διὰ νὰ σᾶς πληρώσω!“

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

Περίεργος τις παράδοσις περὶ νεανικοῦ ἀμαρτήματος τοῦ δαιμονίου ποιητοῦ τῶν Ἀγγλων φέρεται εἰς τὴν μνήμην τῶν θαυμαστῶν καὶ εἰς τὰ βιβλία τῶν σχολιαστῶν του. Ὡς ἡ ἡμετέρα εἰκὼν δεικνύει νεαρώτατος ἔτι ὁ Σαίξπηρ προσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον ὡς ἔνοχος παρανόμου ἢ ἐπὶ ξένης γῆς λαθροθηρίας, ἢ δὲ παράδοσις βεβαίωσ, ὅτι συνελήφθη ὑπὸ τῶν φυλάκων εὐπατρίδου, ἐγκατεστημένου παρὰ τὸ Στράτφορντ καὶ ἔχοντος αὐτόθι ἀπέραντον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του δάσος, καὶ ἐπιπροστίθησιν, ὅτι μόνον διὰ τῆς συνηγορίας τῆς ὠραίας τοῦ δουκὸς θυγατρὸς ἐσώθη ὁ ποιητὴς ἀπὸ βαρυτάτης τιμωρίας. Ἄλλοι ἰσχυρίζονται — διότι καὶ ὑπὸ μεταγενεστέρων ποιητῶν καὶ λογογράφων ἐχρησιμοποίηθη ὁ μῦθος πρὸς ἐγκώμιον τοῦ Σαίξπηρ — ὅτι δὲν ἴσχυσεν ἡ μεσολάβησις τῆς συμπαθοῦς κόρης καὶ ἐδέξασε νὰ δραπετεῦσῃ ὁ ἔνοχος ἐκ τῆς πατρίδος του καὶ ν' ἀπέλθῃ εἰς Λονδῖνον. Συμπίπτει δὲ πράγματι ἡ φυγὴ αὕτη ἀπὸ τῆς γενετείρας πρὸς τὴν ἱστορικῶς ἤδη ἀποδεδειγμένην παρουσίαν τοῦ ποιητοῦ ἐν Λονδίῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὅσον ὅμως καὶ ἂν πιστεύωμεν εἰς τὸ μῦθευμα, ἐπιτρέπεται βεβαίως νὰ φρονώμεν μετὰ τῶν διασημοτέρων βιογράφων του, ὅτι οὐχὶ τὸσον ἔνεκα ἐξωτερικῶν ἀφορμῶν, ὅσον ἐκ τῆς ἰδίας τοῦ ὠριμώσαντος ἤδη ποιητοῦ κλίσεως, ὅπως ἀναμνηθῆ εἰς τὸν θυρῶνον τοῦ μεγάλου κόσμου, προῆλθεν ἡ εἰς Λονδῖνον ἀποδημία. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἡ τέχνη ὀλίγον ἐνδιαφέρεται διὰ τὰς γνώμας τῶν ἀρ-

χαιοδιφῶν, ἀρκουμένη δ' εἰς τὴν ἀκριβῆ τῆς ἐποχῆς γνώσιν καὶ ἐκτίμησιν προσδέει τὸν μῦθον, καίπερ φαντασιώδη, εἰς τῆς ἐμπνεύσεως τὰ πτερὰ καὶ παρόγῃ τὸ καλλιτέχνημα.

Ἐν τῇ ἀρμονίᾳ ἀγρίου τῶν κυμάτων ῥόχθου καὶ δυνατῶν τῆς καρδίας παλμῶν ὑπνώττει ὁ γηραιὸς θαλασσοπόρος, ἐνῶ παρ' αὐτὸν μαίνεται ἡ φύσις ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐξεγείρεται εἰς τὰ στήθη τῶν ἔραστῶν. Διπλῆς θυέλλης εἰκὼν ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς μακαριωτέρας γαληνῆς θέαμα ἀφ' ἑτέρου εἶνε ἡ ὑπόθεσις τοῦ καλλιτεχνήματος τοῦ γνωστοῦ ἤδη τοῖς Ἀναγνώσταις τῆς *Κλειῶς* ζωγράφου Κray. Τὰ ὄνειρα τοῦ γέροντος ἀναπαριστῶσι πιδανῶς τὰς συνήθεις τοῦ καθημερινῶ βίου φροντίδας, αἱ δὲ ὀνειροπολήσεις τοῦ νεαροῦ ζεύγους ὑπερίπτανται πάσης ἐπιγείου μερίμνης, καὶ ἐν τῇ ἀντιθέσει ταύτῃ ἀναδεικνύεται ὅλη ἡ χάρις τῆς εἰκόνας. Τὸ ἐλαφρὸν πλοιάριον φέρεται ἀκυβέρνητον ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἅτινα σπαρασσονται ἐπὶ τῶν πλευρῶν του, καθ' ὃν τρόπον παρόμοιοι σπαραγμοὶ ἐπιπειλοῦσι νὰ θραύσωσι τὰς καρδίας τῶν ἐρώντων. Οἱ στίχοι τοῦ Βύρωνος:

„Εἶδον θαλασσῶν θυέλλας, εἶδον γυναικῶν τοιαύτας,

Κ' ἔλυνθην πολὺ πλέον τοὺς ἐρώντας ἢ τοὺς ναύτας“

δὲν ἀρμόζουσι βεβαίως καθ' ὅλα εἰς τὸ ἄλλως εὐδαιμον τῶν ἔραστῶν ἴκος, ἀλλὰ μέχρι τινος ἐρμηνεύουσι τὴν ἰδέαν τοῦ καλλιτέχνη, παρ' ἣ ἐμπνευσις καὶ ἐκτέλεσις δὲν ἀδικοῦσιν ἀλλήλας.